

MESTNA OBČINA KOPER
COMUNE CITTA' DI CAPODISTRIA

**KRAJEVNA SKUPNOST KOPER – CENTER
COMUNITÀ LOCALE DI CAPODISTRIA – CENTRO**

Številka: 4-2023
Datum: 25.4.2023

Z A P I S N I K

**3. redne seje sveta Krajevne skupnosti Koper-Center,
ki je potekala v sredo dne 25.4.2023 ob 17.00 uri
v prostorih Krajevne skupnosti Koper-Center**

Navzoči: Aljoša Žerjal, Irena Urbič, Mladen Jovičić, Mirjam Lemut, Zijad Svraka, Gordana Pašić, Bojan Dundara, Iztok Žerjal, Clio Diabaté

Odsotni: Matjaž Božič, Jadran Čalija, Zorica Đukić Peroša, Romeo Palčič

Na seji sta bila navzoča tudi Robert Božič, svetovalec za krajevne skupnosti Mestne občine Koper in Ana Ostan, sodelavka KS Koper-Center in zapisničarka.

Sejo je vodila podpredsednica sveta Mirjam Lemut.

Člani sveta soglasno potrdijo dnevni red:

1. Potrditev zapisnika 2. redne seje z dne 22.3.2023
2. Uveljavljanje dvojezičnosti
3. Predstavitev na prireditvi Koper na dlani
4. Razno

Ad1.)

Podpredsednica Mirjam Lemut predstavi pripombe na zapisnik, ki jih je Aljoša Žerjal posredoval preko elektronske pošte. Želel je vpogled v zapisnike odborov in koordinacij, ne sej sveta, ki so objavljeni na spletni strani KS. Podpredsednica Mirjam Lemut odgovori, da so želeni zapisniki delovni in stvar prejšnjega mandata, v delo katerega se ne bodo poglobljali. Aljoša bo zahteval vpogled v dokumente prek pristojnih služb na Mestni občini Koper. Gordana Pašić, Mladen Jovičić in Bojan Dundara se strinjajo z vpogledom v zapisnike.

Podpredsednica Mirjam Lemut pove, da delovanje KS določata Statut Mestne občine Koper in Poslovnik, ki v 152. členu omogoča svetu KS ustanovitev delovnih teles, ki oblikujejo mnenja in jih predlagajo v potrditev svetu KS.

Sklep: Zapisnik 2. redne seje z dne 22.3.2023 je z 9 glasovi ZA soglasno potrjen.

Ad2.)

Clio Diabaté se zahvali za umestitev točke na dnevni red in v italijanskem in slovenskem jeziku predstavi nekaj ključnih izzivov s katerimi se trenutno sooča italijanska narodna skupnost (glej Prilogo 1).

Podpredsednica Mirjam Lemut pove, da se pripravlja enoten odlok o rabi dvojezičnosti za vse štiri občine.

KS pozdravlja posodobljen odlok in nadzor nad njegovim uresničevanjem v praksi. Člani se strinjajo, da bi bilo treba pozvati MOK, Marjetico Koper in MUI k doslednejši rabi dvojezičnosti.

Bojan Dundara predlaga pripravo letaka ali članka v obstoječih glasilih, ki bi krajane seznanil s problematiko.

MOK na družbenih omrežjih ne uporablja dvojezičnosti. V glasilu bi lahko namenili več strani italijanski skupnosti.

Irena Urbič pove, da so na pomanjkljivo rabo dvojezičnosti opozarjali tudi v preteklih mandatih.

Aljoša Žerjal je seznanjen s problematiko a hkrati opozori, da na Radio Capodistria uporabljajo ime Piazza Duomo in ne Titov trg.

Člani so različnih mnenj. Nekateri zagovarjajo rabo uradnega imena, drugi menijo, da ne gre posegati v uredniško politiko in rabo jezika narodne skupnosti. Po razpravi je bil sprejet naslednji sklep:

Krajevna skupnosti Koper-Center bo pozvala vse pristojne institucije (MOK, MUI, Marjetica Koper), ki skrbijo za dvojezičnost v javni rabi, da se odloka o njeni rabi striktno držijo. Dopisu bodo priložena opažanja iz priloge 1. V vednost bo dopis poslan tudi samoupravni italijanski skupnosti.

Ad3.)

Člani sveta KS Koper-Center se seznanijo s poročilom Komisije za družbene dejavnosti.

Točka dnevnega reda je bila razširjena tudi na upravljanje z družbenimi omrežji KS.

Le ta bodo namenjena le posredovanju osnovnih informacij in dogajanja, seveda dvojezično.

Sklep: Člani sveta KS Koper-Center z 9 glasovi ZA soglasno potrdijo Mirjam Lemut in Clio Diabaté kot upravljavki družbenih omrežij KS.

Članice Komisije so predlagale »čajanke« oz. mesečne dogodke, ko bi prostor KS odprli za pogovore s krajani. Članice komisije bi prevzele organizacijo. K sodelovanju in udeležbi pa so vabljeni vsi člani. Aljoša Žerjal predlaga, da bi imela srečanja vnaprej določeno tematiko.

Sklep: Člani sveta KS Koper-Center z 9 glasovi ZA potrdijo čajanke, ki jih bo organizirala komisija za družbene dejavnosti.

Sklep: Člani sveta KS Koper-Center z 9 glasovi ZA potrdijo sodelovanje na prireditvi Koper na dlani, ki bo v soboto, 13.5.2023.

Krajevna skupnosti se bo predstavila z lokalno okrašenimi stojnicami, publikacijami in pogostitvijo (bakala, kava). Predstavitel bo popestril koprski orkester Mandolinistica Capodistriana. Aljoša Žerjal ponudi, da bi predstavil kvantni računalnik (edini v Evropi). Dodatna stojnica bo ponujena društvom, ki delujejo v mestnem jedru (Društvo prijateljev mladine).

Irena Urbič predlaga, da bi natisnili vizitke s kontaktnimi podatki KS. Gordana Pašič, Aljoša Žerjal in Bojan Dundarja menijo, da se z vizitke odstrani telefonska številka, saj gre za fiksni telefon v pisarni, in ki ni dosegljiv ves čas.

Člani sveta KS potrdijo tisk vizitke v beli barvi, brez telefonskega kontakta.

Ad4.)

Mladen Jovičič pove, da sta z Ireno Urbič dne 22.3. prejela pripombo krajanke _____ i in povpraša o reševanju zadeve. Krajanke se je potožila nad hrupnim dogajanjem v okolici lokala Lord Byron. Opozori, da je treba pripombe krajanov rešiti v nekem določenem času. Skupaj z nekaterimi člani izrazi začudenje nad imenovanjem zunanje članice v komisijo za obratovalni čas. Irena pojasni, da se je predsednik v preteklih dneh oglasil v lokalih na omenjenih območjih in jih pozval k spoštovanju javnega reda in miru. Člani se strinjajo, da je treba krajanom odgovoriti, da je pripomba sprejeta in v obravnavi.

Sklep: Člani sveta se strinjajo, da mora biti KS odzivna.

Mladen Jovičič predlaga, da se točko »odzivnost KS« umesti na dnevni red naslednje seje.

Mladen Jovičič komentira pripombo krajana nad motečo igro na Staničevem trgu in odziv predsednika, da je igra otrok lahko le dobrodošla. Pravi, da v omenjenem primeru gre za preveč agresivno igro in ogrožanje mimoidočih in lastnine krajanov.

Irena Urbič prosi, da vsak član pripravi kratko predstavitev in motiv za kandidaturo za časopis Meščan - Il cittadino.

Aljoša Žerjal pogreša, da bi bila KS predhodno obveščena in seznanjena s podrobnostmi zapiranja Pristaniške ulice. Meni, da bi morala komisija za infrastrukturo obravnavati proračun MOK. Svetovalec za krajevne skupnosti MOK, Robert Božič bo članom poslal vsebino, ki zadeva območje Koper-Center. Prometno ureditev Pristaniške ulice bi lahko umestili na dnevni red naslednje seje.

Podpredsednica Mirjam Lemut člane seznanila s prireditvijo Eurofest, ki se bo odvijala v Kopru med 4. in 9.7.

Seja Sveta KS Koper-Center se je zaključila ob 18.30.

Podpredsednica Sveta KS Koper-Center
Mirjam Lemut

(Handwritten signature)

Priloga 1

BREVE IMPIANTO NORMATIVO DEL BILINGUISMO

La **Comunità Nazionale Italiana** in Slovenia fa parte delle Comunità Nazionali storiche, autoctone, per le quali esiste uno specifico **modello di tutela** da parte dello Stato sloveno.

La tutela della Comunità Nazionale Italiana è disciplinata dalla **Costituzione della Repubblica di Slovenia** (artt. 5, 11, 61, 62 e 64). La posizione della CNI e l'attuazione dei diritti della Comunità sono regolamentati, inoltre, da leggi settoriali, altri atti normativi, decreti e Statuti comunali nei territori nazionalmente miti, da altri atti giuridici, trattati ed accordi internazionali e accordi internazionali ratificati dalla Repubblica di Slovenia.

Anche la **Legge contro la discriminazione** prevede che il cittadino sia protetto e tutelato contro ogni forma di discriminazione, a prescindere dalle circostanze personali, **compresa la lingua** e ciò in vari ambiti della vita sociale, nell'esercizio dei diritti umani e delle libertà fondamentali, **nell'applicazione dei diritti e degli obblighi e in altri rapporti giuridici in ambito politico, economico, sociale, culturale, civile o di altro tipo.**

Il **Ministero della Pubblica Amministrazione** è responsabile della regolamentazione del sistema DEL BILINGUISMO NELLA PA o di assicurare le condizioni normative per la regolamentazione del lavoro dei dipendenti pubblici nell'area bilingue. Queste condizioni normative per l'uso pubblico paritetico della lingua italiana nell'area in cui vive la comunità nazionale italiana sono previste da:

1. la **Legge sui dipendenti pubblici**, che contiene una disposizione sulla conoscenza della lingua della comunità nazionale come requisito specifico per l'occupazione di un determinato posto di lavoro (articolo 17);
2. La **Legge sul sistema salariale nel settore pubblico**, che prevede che i dipendenti pubblici idonei abbiano diritto a un'indennità di bilinguismo (articolo 28).

In base alla **Legge sul finanziamento dei Comuni**, i fondi stanziati dal bilancio dello Stato ai singoli Comuni abitati dalla comunità nazionale italiane e ungheresi per il cofinanziamento del bilinguismo e l'esercizio dei diritti costituzionali delle comunità autoctone italiane e ungheresi sono determinati dal Governo con decreto; spetta al Comune attuare poi tutte le disposizioni che portino ad un effettivo bilinguismo nell'area da esso amministrata.

ATTUAZIONE DEL BILINGUISMO A LIVELLO COMUNALE

Vige il **Decreto sull'attuazione del bilinguismo, del 1998!**

Attualmente, da quanto si apprende dai Media, il Decreto sarebbe in fase di revisione e armonizzazione con i 4 Comuni.

Se n'è parlato questo mese in ambito all'ultimo incontro di coordinamento Pika dei 4 Sindaci.

Sarebbe utile avere un feedback per sapere a che punto si sia giunti e chi si sta occupando di questo lavoro di revisione del più importante atto comunale per quanto concerne il bilinguismo visivo, dove viene regolamentato l'uso dell'italiano nella vita pubblica, l'aspetto visivo e di controllo.

I CONTROLLI – AMMINISTRAZIONE INTERCOMUNALE DELL'ISTRIA

Andrebbe verificato se vi sono controlli regolari e relazioni periodiche sull'attuazione del bilinguismo da parte degli Uffici preposti – Ispettorato intercomunale dell'Istria. Controllo e verifica delle scritte degli esercenti, negozi e cartelloni pubblicitari. Verificare l'effettiva attuazione del bilinguismo e sensibilizzare la cittadinanza, con una campagna di sensibilizzazione a livello intercomunale.

L'USO PARITETICO DELLA LINGUA ITALIANA A LIVELLO DEGLI ENTI PUBBLICI, COMUNE, CASA DELLA SANITA', TEATRO E ALTRI ENTI PUBBLICI FONDATI DAL COMUNE

Il primo ente a dover dare l'esempio e' il Comune di Capodistria.

Molto è stato migliorato negli anni, ma molto rimane ancora da fare per adeguarsi alle norme di tutela esistenti che qualificano l'italiano quale lingua ufficiale e paritetica negli abitati bilingui del Comune.

Attenzione particolare va data alla Redazione del portale Ekopercapodistria, che dovrebbe operare, come da suo atto costitutivo, in entrambe le lingue. Pochissime le pagine in italiano nel giornale cartaceo Mok comunale – solo 2 pagg/47pagg totali nell'ultimo numero di aprile!

Il portale online pubblica raramente in lingua italiana e solamente notizie riguardanti la CNI, ossia notizie che la CNI vede e legge già nei propri media. Resta scoperta tutta la serie di notizie relative alla vita nel Comune di Capodistria. Di pochi giorni fa, ad es., la notizia della visita dell'imprenditore Tommaso Trussardi a Capodistria – 0 comunicazione in lingua italiana! Parimenti per la notizia dell'avvio dei lavori di ristrutturazione del Collegio dei Nobili – o comunicazione in lingua italiana!

Ci si attende attenzione del Comune, nell'ambito dell'organizzazione degli eventi, dove i "nomi" delle manifestazioni andrebbero pensati anche in italiano. Un es. Fantazima/ ? non ha il suo nome in italiano. Es. di Isola : Ledeni Otok/ L'Isola di ghiaccio.

Attenzione per il bilinguismo anche nell'attività che il Comune finanzia a favore delle scuole. Per l'ennesimo anno consecutivo, nel Comune di Capodistria non ci sarà nessuna forma di assistenza estiva per i bambini in età scolare; cosa che invece viene svolta presso la SE di Capodistria in lingua slovena. Ormai da anni, i bambini della scuola italiana che riescono a trovare posto, si recano nei Comuni di Isola o Pirano, dove è possibile avere dei programmi estivi in lingua italiana.

Attenzione comunale verso il bilinguismo attuato presso la Casa della sanità, dove molto spesso è assente e latitante! È molto importante garantire l'assistenza sanitaria e le informazioni anche in lingua italiana, specialmente per la popolazione anziana, che molto spesso viene accompagnata dai figli che fanno da interpreti, e per i bambini, che hanno bisogno di pediatri che sappiano anche l'italiano.

Da rilevare che il Teatro di Capodistria non presenta alcuno spettacolo in lingua italiana/raramente. Vagliare possibili collaborazioni con compagnie teatrali italiane, per inserire almeno qualche spettacolo in lingua italiana, anche per i bambini.

Anche il Cinema non offre film in lingua italiana – valutare l'opzione di contattare i gestori e richiamarli su questo fatto, per fornire ogni tanto qualche film in lingua italiana.

UREDITEV DVOJEZIČNOSTI - KRATEK OPIS

Italijanska in madžarska narodna skupnost v Republiki Sloveniji sodita v skupino tako imenovanih zgodovinskih narodnih skupnosti, katerim ustreza določen model manjšinske zaščite s strani države. Celovita pravna ureditev italijanske in madžarske narodne skupnosti je urejena z Ustavo Republike Slovenije v 5., 11., 61., 62. in 64. členu. Njun položaj in način uresničevanja pravic so urejeni še v področnih zakonih, drugih predpisih, odlokih in statutih občin na narodnostno mešanih območjih, v drugih pravnih aktih, meddržavnih pogodbah ali sporazumih, ter v mednarodnih konvencijah, ki jih je ratificirala Republika Slovenija. Tudi Zakon o varstvu pred diskriminacijo določa varstvo pred diskriminacijo vsakega posameznika in posameznice ne glede na osebne okoliščine, med katere izrecno uvršča tudi jezik, na različnih področjih družbenega življenja, pri uresničevanju človekovih pravic in temeljnih svoboščin, pri uveljavljanju pravic in obveznosti ter v drugih pravnih razmerjih na političnem, gospodarskem, socialnem, kulturnem, civilnem ali drugem področju.

Ministrstvo za javno upravo je pristojno za sistemsko urejanje oziroma zagotavljanje normativnih pogojev za ureditev poslovanja javnih uslužbencev v javnem sektorju na dvojezičnem območju. Ti normativni pogoji za enakopravno javno rabo italijanskega in madžarskega jezika na območjih občin, v katerih živita italijanska ali madžarska narodna skupnost, so zagotovljeni v:

- 1. Zakonu o javnih uslužbencih, ki vsebuje določbo glede znanja jezika narodne skupnosti kot posebnega pogoja za zasedbo delovnega mesta (17. člen) in*
- 2. Zakonu o sistemu plač v javnem sektorju, na podlagi katerega upravičenim javnim uslužbencem pripada dodatek za dvojezičnost (28. člen).*

Zakon o financiranju občin v 20. členu med drugim določa, da podrobnejše namene porabe in merila za izračun višine sredstev, ki pripadajo iz državnega proračuna posameznim občinam, v katerih živita italijanska oziroma madžarska narodna skupnost, za sofinanciranje dvojezičnosti in uresničevanje ustavnih pravic avtohtone italijanske oziroma madžarske narodne skupnosti določi vlada z uredbo.

IZVAJANJE DVOJEZIČNOSTI NA OBČINSKI RAVNI

Odlok o izvajanju dvojezičnosti, 1998!

Po poročanju medijev je odlok trenutno v postopku revizije in usklajevanja s 4 občinami.

O tem so razpravljali štirje župani na zadnjem usklajevalnem sestanku, ki je bil v mesecu april 2023. Koristno bi bilo dobiti povratne informacije o tem, kdo se ukvarja s tem delom revizije najpomembnejšega občinskega akta z vidika vidne dvojezičnosti, kjer je urejena uporaba italijanščine v javnem življenju in kako poteka usklajevanje med občinami.

NADZOR - MEDOBČINSKE UPRAVE ISTRE

Preveriti je treba, ali pristojni uradi - Medobčinski inšpektorat Istre - izvajajo redne nadzore in pripravljajo redna poročila o izvajanju dvojezičnosti. Preverjanje in preverjanje napisov trgovcev, gostincev, javnih napisov in oglasnih tabel.

Preverjanje učinkovitega izvajanja dvojezičnosti in ozaveščanje občanov z medobčinsko kampanjo ozaveščanja.

ENAKOPRAVNA UPORABA ITALIJANSKEGA JEZIKA NA RAVNI JAVNIH ORGANOV, OBČINE, ZDRAVSTVENEGA DOMA, GLEDALIŠČA IN DRUGIH JAVNIH USTANOV, KATERIH USTANOVITELJICA JE OBČINA

Prva institucija, ki mora biti zgled glede pravilne uporabe italijanskega jezika v javnem življenju, je Mestna občina Koper.

V preteklih letih se je marsikaj izboljšalo, vendar je treba še veliko storiti, da bi se popolnoma upoštevale, kar je potrebno! obstoječe zaščitne predpise, ki opredeljujejo italijanščino kot uradni in enakopravni jezik v dvojezičnih naseljih naše občine.

Posebno pozornost je treba nameniti urejanju Uredništva Ekopercapodistria, ki bi moral v skladu z ustanovitvenim aktom in zakonov delovati v obeh jezikih. V tiskanem občinskem glasilu Mok je zelo malo strani v italijanskem jeziku - v zadnji aprilski številki sta bili skupaj le 2 strani/47 strani!

Spletni portal le redko objavlja novice v italijanskem jeziku, ko pa jih objavlja so to le novice, ki zadevajo Italijansko narodno skupnost, oz novice, ki so že objavljene v medijih Italijanke skuonosti. Celotna paleta novic o življenju v koprski občini tako ostaja nepokrita. Pred nekaj dnevi je bila na primer na spletni strani ekopercapodistria (socialno omrežje) objavljena novica o obisku italijanskega podjetnika Tommasa Trussardija v Kopru - 0 komunikacije v italijanščini! Podobno velja za novico o začetku obnovitvenih del v Collegio dei Nobili - o komunikacija v italijanščini!

Pomankljiva uporaba italijanskega jezika na uradni fb strani Občine.!

Od občine pričakujemo pozornost pri organizaciji prireditvev, kjer bi morala biti "imena" prireditvev tudi v italijanskem jeziku. En primer:. Fantazima/ ? nima imena v italijanščini. Npr. Dober primer Občina Izola: Ledeni Otok/ L'Isola di ghiacchio.

Pozornost dvojezičnosti tudi pri dejavnostih, ki jih občina financira šolam. V Mestni občini Koper že več let zapored ne bo poletnega varstva šoloobveznih otrok v italijanskem jeziku. Financira se samo varstvo v slovenskem jeziku v prostorih OŠ KOper. Italijanski šoloobvezni otroci, ki jim uspe najti mesto, že vrsto let odhajajo v občini Izola ali Piran, kjer se izvajajo poletni programi za šole v italijanskem jeziku, financirani iz strani Občine.!

Občinska pozornost do dvojezičnosti, ki se izvaja v Zdravstvenem domu, kjer je zelo pogosto ni! Zelo pomembno je zagotoviti zdravstveno oskrbo in informacije tudi v italijanščini, zlasti za starejše paciente, in za otroke, ki potrebujejo pediatre, ki znajo tudi italijansko.

Poudariti je treba, da Gledališče Koper nima predvidvenih predstav v italijanskem jeziku. Preučiti bi bilo treba možnosti sodelovanja z italijanskimi gledališkimi skupinami, da bi vključili vsaj nekaj predstav v italijanskem jeziku, tudi za otroke.

Tudi kino ne ponuja nobenih filmov v italijanskem jeziku - razmislite o možnosti, da se obrnemo na vodstvo in ga pozovemo na to dejstvo, da bi občasno zagotovili kakšen film v italijanskem jeziku.